

Ingen vej ud

Landsforeningen Frie Børnehaver og Fritidshjem nægter at acceptere forsøg på udmeldelser. Bestyrelsesmedlemmer og personale i Brønshøj-Husum Ungdomshus jages. Hele bestyrelsen er blevet stævnet. Også hos den selvejende institution Rosalie på Østerbro møder man modstand fra Landsforeningen.

AF CAMILLA HAARGAARD, PRO KOMMUNIKATION

På bestyrelsesmødet den 27. juni 2013 beslutter bestyrelsen i Brønshøj-Husum Ungdomshus (BHU) at opsige alle aftaler med Landsforeningen Fri Børnehaver og Fritidshjem (FB) med virkning fra den 31. december 2013. Dette meddeles FB dagen efter.

Årsagen til denne beslutning er, at BHU gennem de seneste tre år har oplevet at FB som forening har ændret sig radikalt i en negativ retning.

Bestyrelsen i den selvejende institution Rosalie på Østerbro vælger at melde sig ud af Landsforeningen Frie Børnehaver og Fritidshjem (FB) og opsige institutions administrationsaftale den 19. december 2013.

Her har bestyrelsen oplevet den samme negative tendens som forældrebestyrelsen i Brønshøj-Husum Ungdomshus.

Driftsoverenskomsten taler sit klare sprog

Selvejende institutioner må - i henhold til

et standardeksempel på en driftsoverenskomst som Frie Børnehaver og fritidshjem sammen med DLO selv har været med til at aftale med Kommunernes Landsforening i 2004 – ikke indgå aftaler, som de ikke kan blive frigjort fra med mere end 6 måneders varsel.

// Tidligere har vi altid oplevet FB som en forening med et børnepolitisk sigte, der agerede i et børneperspektiv.

Anna Sajlovic

Uoplyst enevælde og økonomiske perspektiver

Anna Sajlovic, formand for forældrebestyrelsen i Brønshøj-Husum Ungdomshus, oplever bl.a. brud på demokratiske processer, mangel på pædagogfaglig baggrund og på generel åbenhed hos landsforeningen:

“Tidligere har vi altid oplevet FB som en

forening med et børnepolitisk sigte, der agerede i et børneperspektiv. Det var en forening med demokratiske processer og med en naturlig inddragelse af bestyrelsesmedlemmer og institutionsledere. Førhen havde FB ansatte med en pædagogfaglig baggrund, og det var en forening,

der satte en ære i, at servicere sine bestyrelsesmedlemmer og sine institutionsledere med høj faglighed på alle områder. Det var en forening med åbenhed og gennemsigtighed, og vi oplevede altid, at hvis der var en uenighed eller konflikt så blev den løst ved dialog og respekt”, forklarer Anna Sajlovic.

Gennem de seneste tre år har forældrebestyrelsen i Brønshøj-Husum Ungdomshus oplevet at FB's børneperspektiv er overskygget af et perspektiv der alene tilgodeser FB selv:

“De kører udelukkende efter et forretningsmæssigt sigte, og vi kan konstatere at demokratiet er afløst af uoplyst enevælde. Den personlige inddragelse er blevet begrænset til dem, der enige med ledel-

sen i FB, og informationer er mangelfulde eller i bedste fald misvisende. Referater fra hovedbestyrelsesmøderne er ikke tilgængelige, og regnskaber bliver ikke offentliggjort, heller ikke for medlemmerne”, forklarer Anna Sajlovic.

Også på Østerbro oplever man at et fokus på magt og økonomi er altoverskygende hos landsforeningen:

”I november 2013 efter kommunalvalget indsætter Landsforeningen Frie Børnehaver og Fritidshjem to af deres egne ansatte i vores institutionsbestyrelse uden nogen forudgående dialog. Vi modtog en mail fra landsforeningen to timer før vores bestyrelsesmøde med meldingen. Det føles som om, det har været planlagt længe, og det føles grotesk at de kan gå ind i en selvejende institution og forsøge at tage magten. Med denne øvelse bryder de med en mere end 20 år gammel tradition, hvor dialog er samarbejdsformen. Denne handling får os til at træffe en endelig beslutning om at melde os ud”, fortæller Maiken Pontoppidan, formand for institutionsbestyrelsen.

Landsforeningens ledelse mødte bestyrelsens opsigelse med juridiske påstande om, at udmeldelsen var ugyldig, og at landsforeningen ikke ville anerkende den.

”Det at landsforeningen lægger en aggressiv stil og kører på med jura tjener kun det formål at underkende vores udmeldelse, true og forvirre os, samt gøre os klart, at det er op til landsforeningens centralt placerede personer at beslutte institutions udmeldelse og ikke os selv. Vi havde en velfungerende bestyrelse og adskillige personer, der gerne ville sidde i bestyrelsen, men det havde ingen betydning for landsforeningen. Vi havde reelt ikke brug for nogen udefra. Omvendt så kender vi til en mindre institution på Østerbro, som fem gange har bedt landsforeningen om at stille med et medlem – men de har intet svar fået. Det er ikke svært at lægge to og to sammen og se hvordan landsforeningens motiv udelukkende er økonomi. Vi er en stor institution, og vi betaler mange penge. De er en lille institution og betaler derfor ikke så meget. Det kan kun ses som en måde hvorpå de kan få økonomisk magt. Vi føler, at de prøver at kuppe os!”, siger Maiken Pontoppidan.

Overgreb og mangel på dialog

Anna Sajlovic forklarer hvordan FB gentagne gange er blevet opfordret til at oprette et forum, hvor medlemmer, bestyrelser og institutionsledere kan komme til at kommunikere med hinanden og med FB. Dog er der intet sket på den front:

”Uenigheder og konflikter løses nu med trusler, eksklusioner og sagsanlæg - og de personer, der var nærmeste samarbejdspartnere for institutionslederne er væk, og erstattet af nye folk med fine titler, der har lukket sig om sig selv. Hvorfor FB ikke vil have at bestyrelser, medlemmer

// Hvis FB får ret i denne sag, bliver det på det nærmeste umuligt at få forældre til at deltage i bestyrelsesarbejde fremover

Anna Sajlovic

og andre interessenter kan udveksle synspunkter, må stå hen i det uvisse”, siger Anna Sajlovic.

FB nægter at acceptere Ungdomshusets nye vedtægter, på trods af at Københavns Kommune har godkendt dem. FB har gjort indsigelse mod denne godkendelse.

”FB har helt på egen hånd udpeget to af deres ansatte til institutionsbestyrelsesmedlemmer og påstår, at det er institutionsbestyrelsen der ejer Brønshøj-Husum Ungdomshus. De to personer har ingen tilknytning til Ungdomshuset, og de har aldrig været i huset. Hverken FB eller de to personer har vist nogen, som helst interesse for driften af Ungdomshuset. Der er naturligvis ingen der kan eje en selvejende institution, det ligger i navnet, at den ejer sig selv”, siger Anna Sajlovic og tilføjer:

”De to påståede institutionsbestyrelsesmedlemmer har ikke på noget tidspunkt inddraget det institutionsbestyrelsesmedlem, der er udpeget af forældrebestyrel-

sen, i deres ageren i denne sag. Ydermere har de to ansatte fra FB sat sig sammen i FB's lokaler og valgt den ene som institutionsbestyrelsesformand. Så begrænset er deres demokratiforståelse. I diverse skrivelser fremstår det som om, det er FB, der har startet Ungdomshuset. Ungdomshuset blev startet op i 1954, og først i 1989 begyndte samarbejdet med FB. De første 35 år af Ungdomshusets levetid var der intet samarbejde med FB”.

Bestyrelsen finder det er helt urimeligt, at de som ganske almindelige mennesker med interesse for at gøre et stykke frivilligt arbejde for den børneinstitution deres børn går i, skal trues med sagsanlæg og trues med personlige økonomiske sanktioner.

”Hvis FB får ret i denne sag, bliver det på det nærmeste umuligt at få forældre til at deltage i bestyrelsesarbejde fremover. Det samme gør sig gældende for de personalevalgte medlemmer af bestyrelsen. På denne måde er FBs ageren i denne sag en direkte trussel mod det selvejende område”, siger Anna Sajlovic, og advarer andre om at indgå samarbejde med FB:

”Skulle der være bestyrelser for selvejende institutioner, der overvejer at starte et samarbejde med FB, kan vi kun advare i mod det. Det er forbundet med store vanskeligheder at fortryde en sådan beslutning og store omkostninger følger med”.

Landsforeningen er ikke længere til for medlemmerne

Bestyrelsen i Rosalie skulle ifølge landsforeningen have givet afkald på deres egen selvstændighed og handlefrihed, da de i 1997 valgte at overgå til en tostrengt bestyrelse.

”Vi skulle have solgt vores selvstændighed til landsforeningen uden at blive gjort opmærksom på et så alvorligt vilkår. Ingen ville dengang have drømt om, at den tillid vi havde til landsforeningen, fra den ene dag til den anden ville blive brugt imod os. Vi var aldrig gået med til at skifte til den tostrengede bestyrelsesmodel, hvis vi havde vidst at der ville komme en dag, hvor landsforeningen ville sidde på os som en anden topstyrende udemokra-

tisk kommune”, siger Maiken Pontoppidan, og tilføjer:

”Vi oplever at, landsforeningens ledelse ved at modarbejde vores udmeldelse så massivt, udøver et overgreb på os, og dermed ikke respekterer Rosalies juridiske selvbestemmelse og handlefrihed. Ledelsen i landsforeningen har simpelthen glemt, at

// Det giver simpelthen ingen mening, at medlemsinstitutioner med en tostrengt bestyrelsesmodel aldrig kan melde sig ud af landsforeningen

Maiken Pontoppidan

landsforeningen er til for medlemmerne og ikke omvendt”.

Både bestyrelse og forstander i Brønshøj-Husum Ungdomshus føler sig nu jagtet, og de har svært ved at se en lys fremtid for institutionen, sådan som tingene ser ud nu:

”Det er ikke alene os i bestyrelsen der jages. Også Ungdomshusets forstander er FB ude efter. Forstanderen har været indkaldt til tjenstlig samtale af den påståede Institutionsbestyrelse. Både han og hans biddere afviste blankt at acceptere de to ansatte fra FB, som hans arbejdsgivere. I indkaldelsen til dette møde truede de forstanderen med bortvisning”, siger Anna Sajlovic og tilføjer:

”I referatet fra denne samtale pålægger de Ungdomshusets forstander loyalitetsforpligtigelse over for institutionsbestyrelsen. Det samme har forældrebestyrelsen for Ungdomshuset. Dette betyder, at hvis vores forstander vælger at være loyal over for institutionsbestyrelsen, vil han dermed være illoyal over for forældrebestyrelsen og omvendt. En uholdbar situation der i sidste ende vil gå ud over driften af Ungdomshuset. ”Hvis forstanderen vælger at lægge sin loyalitet i det Ungdomshus, han har været ansat i de sidste 25 år, og hos de mange børn, unge og forældre, der dagligt benytter huset, frem for hos to mennesker der aldrig har været i huset, vil der næppe være mange, der kan bebrejde ham det”.

Tavs hovedbestyrelse og fondsbestyrelse

Rosalie er som selvejende institution en selvstændig juridisk enhed, der frivilligt har valgt at tilknytte sig landsforeningen, og som kan vælge at melde sig ud igen – også uden begrundelse i øvrigt. I landsfor-

eningens vedtægter kan medlemmerne udmelde sig med et 6 måneders opsigelsesvarsel.

Maiken Pontoppidan står helt uforstående overfor landsforeningens manglende accept af udmeldelsen og savner yderligere en reaktion på hele forløbet fra hovedbestyrelsen og fondsbestyrelsen:

”Det giver simpelthen ingen mening, at medlemsinstitutioner med en tostrengt bestyrelsesmodel aldrig kan melde sig ud af landsforeningen. Udmeldelsesbestem-

melsen i landsvedtægten ville i så fald være illusorisk,” siger Maiken Pontoppidan og tilføjer:

”Vi undrer os over den behandling vi har fået, og det er nu mere end tre uger siden at vi kontaktede hovedbestyrelsens og fondsbestyrelsen i forhold til at

få et klart svar på om de kan stå inde for landsforeningens aggressive fremturen og påstand om at vi ikke kan melde os ud af landsforeningen. Men vi har intet hørt.”

De Frie Børnehaver: Institutionerne har selv valgt deres model

Jens Terp, Landsformand for De Frie Børnehaver og Fritidshjem, holder fast ved det faktum at institutionerne i sin tid selv har valgt deres model:

”De to institutioner har selv valgt deres tostrengede model og det er en model man kender fra mange andre områder herhjemme. Det er ikke den typiske model her hos os – vi ser stort set kun den enstrengede bestyrelse. Jeg ved ikke hvor mange tostrengede bestyrelser der er tilbage. Vi anbefaler heller ikke tostrengede bestyrelser. Vi tror på forældredemokratiet og hvis Brønshøj-Husum Ungdomshus var gået ind af fordøren så ville jeg under normale omstændigheder have accepteret et skifte og jeg kan ikke forestille mig hovedbestyrelsen ville have været imod det. Jeg ser imidlertid ikke nogen grund til at fravige grundlaget i denne sag, siger Jens Terp og tilføjer:

”Hvor sympatisk det end er at forældrene vil have ejerskab så er det her er en sag om nogle grundlæggende principper og om paraplyernes ret. Man vil ikke anerkende vedtægtsforholdene. Som udgangspunkt er der ikke nogen der kan

// Jeg ved ikke hvorfor institutionerne i sin tid har valgt den model men man har jo set eksempler førhen på at den er valgt fordi man ikke ønsker så meget forældreindblanding

Jens Terp

tvinge nogen til at blive i et administrationselskab. Jeg ved ikke hvorfor institutionerne i sin tid har valgt den model men man har jo set eksempler førhen på at den er valgt fordi man ikke ønsker så meget forældreindblanding”.